Sociální zemědělství a zahradní terapie v praxi

7. sešlost zahradní terapie

Čtvrtek 6. 10. 2022

CARITAS – Vyšší odborná škola sociální Olomouc, Křížkovského 6, Olomouc

Erasmus+ | So Far TEAM | Jabok | caritas voš sociální | Evangelická teologická fakulta Univerzita Karlova | Asociace zahradní terapie

PROGRAM

9:00 Příchod, registrace, káva a čaj

9:40 Uvítání a zahájení

PŘEDNÁŠKOVÝ BLOK

9:45 **Sociální zemědělství, zahradní terapie a sociální práce**
Daniela Ochmannová, Caritas VOŠ sociální, Eliška Hudcová, VOŠ Jabok

10:15 **Sociální zemědělství, integrální ekologie a lokálnost**
Jan Zámečník, ETF UK

10:45 **Městské zahradničení a sociální integrace**
Petr Gibas, Sociologický ústav AV ČR

11:15 **Moderovaná diskuse**

12:00 **Oběd**

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE

12:45 **INTEGRAČNÍ CENTRUM SASOV z.ú.**
Adam Zápotočný

13:05 **Květná zahrada**
Barbora Žilková, Jan Šmíd, Ferdinand Raditsch

13:25 **BOTUMY a MENSSANA**
Daniela Holušová

13:45 **Sociální zemědělství v Holandsku – zkušenost studentů Caritas VOŠ sociální**
Magdaléna Míčová

14:05 **Přestávka**

TEMATICKÉ SKUPINOVÉ WORKSHOPY

14:15 **Možnosti a limity sociálního zemědělství a zahradní terapie**

15:00 **Výstupy workshopů a závěr**

Dnem provází Michal Pařízek

Přihlašujte se do 18. 9. 2022 prostřednictvím tohoto formuláře

Kontakt pro dotazy: hudcova@jabok.cz

Konference Sociální zemědělství a zahradní terapie se koná jako součást projektu SoFarTEAM – Sociální práce v zemědělství, o lidech ze znevýhodněných sociálních skupin a jak je zapojit do farmaření. Projekt je financován z evropského programu Erasmus+.

Zemědělství a zahradničení vnímáme jako oblast s velkým potenciálem pro širokou podporu lidí, kteří čelí nějaké formě znevýhodnění či hrozícího vyloučení ze společnosti. Sociální zemědělství a zahradní terapie jsou nástroje, které při správném užití napomáhají lidem k dlouhodobému zlepšení jejich zdravotního stavu, duševní pohody, společenské participaci a mohou být také zdrojem obživy. Mimo to se podílí na trvalé udržitelnosti venkova a životního prostředí.

Konference usiluje o nahlédnutí sociálního zemědělství a zahradní terapie jak skrze terapeutickou a integrační, tak také teologickou či sociologickou perspektivu. Je příležitostí k představení příkladů dobré praxe a k diskusím o výzvách, limitech či potenciálu sociálního zemědělství a zahradní terapie (nejen) v sociální práci.

MEDAILONKY ŘEČNÍKŮ A PŘEDSTAVOVANÝCH ORGANIZACÍ

Daniela Ochmannová

je absolventkou FSS MU v Brně oboru Sociologie a Sociální práce. Po studiu pracovala jako sociální pracovnice v Centru na podporu integrace cizinců ve Zlínském a Olomouckém kraji. Od roku 2011 působí na Caritas VOŠ sociální, nejprve jako vyučující předmětu Teorie a metody sociální práce a také jako vedoucí Střediska praktického vzdělávání, později jako koordinátorka tříletého projektu Inovace vyššího odborného vzdělávání (IVOV). Aktuálně zastává pozici odborné pracovnice na Oddělení rozvoje a kvality, kde má na starost oblast kultivace pedagogických dovedností učitelů, rozvoj extrakurikulárních aktivit pro studenty, udržování spolupráce s vnějšími partnery školy a inovační projekty. Od roku 2014, kdy se v rámci stáže v Holandsku poprvé setkala se sociálním zemědělstvím a green care, je nadšenou propagátorkou těchto přístupů a snaží se o propojování lidí a příležitostí, které by mohly přispět k rozvoji sociálního zemědělství a green care v českém prostředí, než si jednou založí vlastní sociální farmu.

Eliška Hudcová

se zabývá sociálním zemědělstvím od roku 2011. Zaměřuje se na jeho osvětu a rozvoj, mezinárodní spolupráci a věnuje se vzdělávání v této oblasti. Vystudovala obecnou antropologii, sociální práci a PhD v programu Studia občanské společnosti na Univerzitě Karlově. Je zakládající členka Asociace sociálního zemědělství a členka Pracovní komise sociálního zemědělství na Ministerstvu zemědělství. V minulosti pracovala na několika národních a mezinárodních projektech s tematikou sociálního zemědělství. V současnosti je manažerkou a řešitelkou projektu Social Farming in Social Work na Vyšší odborné škole VOŠ Jabok. Působí jako odborná asistentka na Evangelické teologické fakultě UK a lektorka na VOŠ Jabok. Pracuje také jako odborná sociální poradkyně v organizaci Člověk v tísni, o.p.s.

Jan Zámečník

vystudoval obor evangelická teologie na Evangelické teologické fakultě UK (1996–2001). Tamtéž absolvoval i postgraduální studium (2002–2007), zaměřené na teologickou etiku. V disertační práci Literatura jako realizace a model se věnoval vztahu krásné literatury a etiky v díle Dorothee Sölle a Dietmara Mietha. V letech 2008–2010 byl vědeckým pracovníkem na Divadelní fakultě Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, kde se podílel na projektu, který se týkal života a díla Josefa Šafaříka. Dále působil jako vikář sboru ČCE v Miroslavi (2010–2011) a farář sboru ČCE v Břeclavi (2011–2016). Od roku 2015 externě vyučuje na Katedře environmentálních studií Fakulty sociálních studií MU. V roce 2016 nastoupil jako odborný asistent na Katedru teologické etiky Evangelické teologické etiky UK. Zabývá se obecnou a aplikovanou etikou, zejména etikou environmentální. Věnuje se také překladatelské činnosti.

Petr Gibas

vystudoval geografii města na University College London v Londýně, doktorát z antropologie získal na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy. Jeho odborný zájem pokrývá otázky spojené s domovem a jeho vztahem k bydlení, studium materiální kultury domova a (post) fenomenologickou a krajinnou geografii. Ve všech těchto oblastech se věnuje zkoumání vztahů mezi politikami a plánováním, zkušeností a emocionalitou, a lidského a mimo-lidského. Působí v Sociologickém ústavu Akademie věd ČR. Je spoluautorem knih Non-humans in Social Science: Animals, Spaces, Things (2011), Non-humans in Social Sciences: Ontologies, Theories and Case Studies (2014), Nonhumans and after in social science (2016), Pražské zahrádkové osady: Stíny minulosti, nebo záblesky budoucnosti? (2013), Kutilství: Drobná mozaika svépomocné tvorby (2019), Kutilství: Od „udělej si sám“ po DIY (2020), a řady dalších (nejen) odborných textů.

IC Sasov

Integrační centrum Sasov z.ú. je nezisková organizace sídlící v Jihlavě, která se zabývá prací s lidmi s poruchou autistického spektra. Naším hlavním cílem je naše klienty rozvíjet jak v sociálním chování, ale i v pracovních dovednostech. Zkrátka, aby byli ve všech ohledech, co možná nejvíce samostatní. V rámci jedné z našich služeb, konkrétně se jedná o sociální rehabilitaci, od roku 2019 pracujeme na budování a vylepšování naší malé terapeutické zahrady. Máme zde 4 vyvýšené záhony, aby k nim mohli i klienti s fyzickým znevýhodněním. Dále máme 3 hmyzí domečky a bylinkovou spirálu. V letošním roce budeme budovat hmatovou stěnu, pítko a další bylinnou spirálu složenou z dalších druhů bylin. V příštím roce je v plánu budování zázemí pro chov slepic a pokud budeme mít odvahu jako do této chvíle, tak i králíkárnu.

Organizaci představí Adam Zápotočný

Květná zahrada

Květná zahrada z.ú. je organizace, která 17 let poskytuje efektivní podporu a pomoc ohroženým dětem, jejich rodinám a mladým dospělým. Svoji činnost realizuje prostřednictvím několika služeb. Jedná se zejména o Středisko výchovné péče a Dům na půl cesty, dále jsme zapojeni do několika projektů a realizujeme další činnosti, např. vzdělávací. Od roku 2009 se věnujeme sociálnímu podnikání. Květná zahrada při práci s cílovými skupinami využívá prostředí venkova, které ji obklopuje. Uživatele našich služeb vedeme k práci a pravidelnému návyku na ni. Protože jsou nezkušení a nemají vysoké vzdělání, dělají nejjednodušší činnosti. Zemědělské práce se k tomuto účelu samy nabízejí. Chováme různá domácí zvířata, od drůbeže, přes kozy a ovce, až po koně a krávy. Mléko zpracováváme do dalších produktů, které jsou ve velmi vysoké kvalitě a které následně prodáváme v našem obchodě, ale obchodujeme i s dalšími partnery. Ve vysoké míře se snažíme o soběstačnost.

Organizaci představí Barbora Žilková a Jan Šmíd

Menssana a Botumy

Menssana, z.ú. je organizace, která vznikla již před 25 lety s cílem pomáhat a podporovat lidi se zkušeností s duševním onemocněním. V současné době má registrované služby sociální služby sociální rehabilitace, podpora samostatného bydlení a chráněné bydlení. Jedno z našich pracovišť disponuje dílnami, které se nacházejí na pozemku, kde může probíhat zahradničení. V zahradě pracují také lidé v rámci pracovní rehabilitace, nebo přípravy k práci. To se děje ve spolupráci s ÚP. Na zahradě pěstujeme bylinky, okrajově také zeleninu. Menssana, z.ú. založila sociální podnik Botumy s.r.o, aby lidé, kteří hůře hledají práci, se mohli uplatnit zde – v textilní či dřevařské dílně, při úklidu a v neposlední řadě také při zahradničení. Do budoucna by se na zahradě mohly pěstovat květiny a bylinky pro prodej v obchůdku, který je těsně před dokončením.

Organizaci představí Daniela Holušová

Sociální zemědělství v Holandsku – zkušenost studentů Caritas VOŠ sociální

Sociální zemědělství v Holandsku je převážně realizováno na sociálních farmách neboli care farms, kterých je cca 1100, z toho zhruba 900 jich je sdruženo do 14 asociací ve 12 holandských provinciích. Společně náleží do Federace „Landbouw en Zorg“, jejíž název znamená v překladu farmaření/zemědělství a péče. Federace má vytvořený systém kvality a uděluje značku kvality farmám, které splňují daná kritéria. Spolupráce farem nabízí sdílení zkušeností, podporu v systémových změnách a dává prostor pro určitý lobbing za své klienty. Farma je zde považovaná za aktéra komunitního života a místo, kde se sdružují dobrovolníci z okolí. Sociální farmy jsou také důležitým partnerem pro místní samosprávy, které jsou v dané oblasti klíčovým aktérem pomoci lidem v tíživých životních situacích. (https://www.zorgboeren.nl/)

Zkušenosti představí Magdaléna Míčová

Odpolední skupinové workshopy budou věnovány sdílení zkušeností, úspěchů a plánů, a také diskusi o možnostech financování, spolupráce a síťování v sociálním zemědělství a zahradní terapii.

Konference je podpořena z programu Erasmus+, proběhne v rámci projekt Sociální práce v sociálním zemědělství, reg.č. projektu 2020-1-DE01-KA203-005660.

sofaredu.eu